

363.

On. Palatul Cultural

Arad.

ARADUL

Spiritele tari nu se dau
învinse în fața greutăților
vremii.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare de două ori pe săptămână.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții:
200 Lei 1 An	500 Lei 1 An
100 6 Luni	250 6 Luni
50 3 Luni	130 3 Luni

In străinătate dublu.

La împlinirea unui an.

Cu numărul de față ziarul nostru intră în al doilea an de existență. Ea apare ca organ al societății »Infrățirea«, asociație care urmărește, în primul rând, realizarea unității sufletești între Români.

În slujba acestui ideal noi ne-am pus puterile noastre, când acum un an, am făcut să apară, »Aradul« înăptuirea unității teritoriale a României în grădile ei străvechi cere azi un suflet nou, românesc. Vitregia vremurilor trecute stăpâniri străine lăsat urme, mentalități date care mai bântue acum, ca niște duhuri de întunecului, vieața noastră socială.

O întreagă generație are datorie să lupte pentru izbânda sufletului național.

În gazeta noastră am putut dar să scoatem în fața oricărei afirmări românești a acestui ținut, să reinviem un trecut care e o mărturie de înălțare afirmare națională în același timp, un semn și o nădejde mare pentru viitorul ce ne stă în față.

Oslăși ai acestui ideal înfrățire, de luminare de biruință românească, pașim mai departe cu curaj unei datorii pe care o îndeplinim smeriți această graniță de țară.

Ed. I. Găvănescu.

In pragul unui nou an

Cu numărul de față ziarul »Aradul« intră în al doilea an de existență. Născut din dorința celor grupați în jurul societății »Infrățirea« de-a oferi publicului românesc din Arad un organ de publicitate, care să fie o expresie fidelă a opiniei publice românești »Aradul« și-a păstrat această linie de conduită, dovedindu-se un credincios apărător al cauzelor românești care se agită aici aproape de fruntariile de vest ale țării. Îmbărbătând faptele bune și sbiciuind cele rele, a urmărit în toate împrejurările un slogan țel, acela de-a contribui, prin toate mijloacele, la o mai pronunțată manifestare a elementului românesc în acest oraș cu vechi tradiții de viață românească. A urmărit cu ochi de Argus scrisul gazetelor minoritare locale reacționând fără patimă împotriva tuturor elucubrațiilor stilistice care căutau să compromită, prin ironii deplasate, sbiciuările care se depun din partea guvernanților noștri pentru încheierea definitivă a statului unitar românesc.

El însuși propovăduitor de cultură, a îmbrățișat totdeauna cu cea mai mare căldură orice eforturi menite a înviora ritmul vieții culturale românești aici. A fost un organ al nimănui și al tuturor, al nimănui fiindcă nu s'a înregistrat în nici o grupare politică, al tuturor fiindcă oricine care avea ceva de spus găsea aici o ospi-

talleră găzduire. A fost cu ade-vărat organul opiniei publice românești.

Firește, această privire retrospectivă asupra unui an de existență, nu poate lăsa neobservate nici greșeliile care se strecurau ici colo printre coloanele lui. Ne dăm seama că lipsa de experiență gazetărească a acelora care și-au oferit energiile pentru redactarea lui și a cerut și ea tribut. Dar ce sunt acestea în raport cu serviciile reale pe care le-a adus el cauzei românești, apărându-o cu demnitate în toate împrejurările.

Cu conștiința datoriei împlinite și cu ferma hotărâre de-a fi și pe mai departe ceea ce a fost în trecut străjerul neclintit al românismului aici la marginile noastre etnice, ziarul Aradul intră în al doilea an de viață aducând cu el experiențele unui început de încercări. Și dacă inaugurarea acestui nou an n'a putut fi după cum am fi dorit-o, mărginindu-se a apare și în viitor numai de două ori săptămânal, în loc de-a deveni cotidianul visat de inițiatorii lui, el n'a pierdut nici acum nădejdea că odată și odată acest vis va deveni realitate.

Să nădăjduim că îmbărbătarea de care se va bucura și în viitor din partea cetățenilor noștri va contribui la realizarea cu o zi mai curând a acestui deziderat care este suprema țintă a ziarului »Aradul«.

P. S. Sa Episcopul Grigorie vorbește
»ARADUL«-ui.

— Criza societății contemporane și Biserica. — Activitatea religioasă în dieceza Aradului. — Constatări îmbucurătoare. — Rezultate sufletești. —

Cu ocazia împlinirii a unui an de existență a acestei gazete, am solicitat P. S. Sale episcopului Grigorie câteva declarațiuni în legătură cu această criză morală înaintea de toate a societății contemporane și cu problemele sufletești care se pun în aceste momente. L-am găsit pe P. S. Sa ocupat cu pregătirea predicii pe care o va rosti cu ocazia sfințirii bisericii noul din com. Hodiș.

Criza și refugiul în Biserică.

La întrebarea noastră în legătură cu adâncă criză materială și sufletească ce caracterizează zilele de astăzi, P. S. Sa ne-a declarat:

— »Se observă că, cu cât criza materială e mai adâncă sau poate chiar din cauza neîncrederii în cele materiale, sufletele credincioșilor de astăzi sunt cu mult mai accesibile adevărilor religioase. Și toată lumea trebuie să înțeleagă că eșirea din temnița intereselor materiale nu se

poate face decât prin forțele care au ajutat la alcătuirea sufletului nostru românesc: Biserica, Școala și Armata.

În ce privește activitatea Bisericii, aceasta se poate constata din numărul mare de locașuri de închinare care s'au ridicat. E o dovadă vie că există această dorință de a ținea firul religios al trecutului.

Între știință și credință.

Să nu ne lăsăm ademeniți de rezultatele științei și tehnicii moderne, care nici cu un pas n'au fost în stare să curețe criza mondială care bântue întreaga omenire.

Ce folos de pildă, că astăzi un număr mai mare de cetățeni cunosc din școală cele mai îndepărtate insule ale Polineziei, dacă nu sunt pătrunși de adevărul exprimat atât de frumos de Goethe: *Cea mai mare furtună a omului care cugetă este să cerceteze ce se poate și să vnezeze ceea ce nu se poate cerceta!*

Activitatea culturală a Eparhiei Aradului.

În legătură cu activitatea culturală ce se desfășoară în Eparhia Aradului sub scutul însuși al Bisericii noastre ortodoxe, P. S. Sa ne dă amănunte foarte concludente.

Trebuie să arătăm că în decurs de 6 ani s'au sfințit 60 de biserici noul în întreaga eparhie.

— »Biserica noastră din eparhia Aradului nu numai prin marele număr de biserici ce s'au ridicat, ci și prin înființarea caselor culturale, puse sub aripile Bisericii, voeste să facă o legătură între școală și viață, arătând prin activitatea ei de ordin cultural că ea se interesează și de viața pământească a credincioșilor. Prin casa culturală, Biserica caută să răspândească și cunoștințele folositoare unui bun patriot. În această consistă meritul Bisericii ortodoxe că ea, nu numai și-a ancorat nădejdea ei în perspectiva veciniei, dar s'a identificat pe deplin și cu interesele de ordin material ale credincioșilor ei. Ori câteori interesele naționale au reclamat credincioșilor ei o jertfă, ea a fost gata.

Fanatismul nostru nu a fost exclusiv de ordin religios, ci convingerea religioasă producea un fanatism național înainte de toate!

În scopul acesta, dar, al in-

tensificării propagandei culturale-religioase s'au înființat în 172 de comune filiale ale Societății Sf. Gheorghe a tinereții; iar în alte 182 comune a tivează comitete misionare cu fruntași laici ai satelor, care dau concurs preotului în activitatea lui religioasă.

În sfârșit pentru zidirea sufletelor a credincioșilor și pentru combaterea ereziilor, în Biblioteca creștinului ortodox din Arad s'au tipărit 90 de numere în apropiere 1 milion de exemplare.

Am convingerea, — adaugă, P. S. Sa episcopul Grigorie, — că în toate eparhiile se lucrează la fel și că nu va trece multă vreme când întreg tineretul din întreaga țară va fi organizat intelectual înșiși se vor grupa într-o mare asociație religioasă.

Constatări îmbucurătoare.

Am rugat pe P. S. Sa să ne comunice care este starea de spirit a țărânilor noastre pe care a avut ocazia să-o constate la fața locului în numeroasele sale vizitații canonicale.

P. S. Sa ne declară: Pretutindeni la sate, se observă o mare religiozitate, care izvoarește dintr'un suflet curat. Săteanul nostru este foarte dor-

(Continuarea în pag. 2-a)

Maestrul GEORGE ENESCU

stătean de onoare al orașului Arad.

Maestrul George Enescu a dat ieri seara un concert la Palatul Cultural. Cu această ocazie neobositul președinte al comisiilor Interimar a Muzeului Arad Dr. Cornel Radu a inițiativă sărbătorii Maestrului George Enescu, care astăzi împlinște 50 ani. La inițiativa orașului s'au alipit toate instituțiile culturale și filarmice din oraș și județul Arad. Maestrul arădean având cunoștințe despre această sărbătoare din numărul trecut al »Aradul«, a venit în număr de mare încălț marea

sală a Palatului Cultural s'a dovedit a fi prea mică.

Sărbătorirea.

Maestrul Enescu apare pe scenă spre a-și începe programul său. Publicul îl pri-

Cuvântarea Dlui Ascaniu Crișan.

Acum când Dumnezeu ne-a făcut părtași de rara fericire de-a vă avea în mijlocul nostru, îngăduiți-ne, maeștre, nouă fiilor acestui oraș să fim alături la marea prasnă pe care vi l-a pregătit neamul cu prilejul împlinirii vrăstei de 50 ani. Căci acest eveniment pe care mu-

mește cu aplauze furtunoase și ovatiuni. În acest moment intră pe scenă dl. dr. Cornel Radu primarul orașului însoțit de dl. Ascaniu Crișan directorul liceului »Molise Niccoară« și deputat.

ritorii de rând îl sărbătorească în cadrul îngust al familiei, în cazul de față este al neamului întreg. Sufletul mare de artist vă este atât de strâns legat de sufletul acestui popor, încât e firesc ca bucuria voastră să fie și bucuria lui, precum sa-

(Continuarea în pag. 2-a)

Maestrul GEORGE ENESCU cetăţean de onoare al oraşului Arad.

(Urmarea din pag. 1-a)

erințele lui au fost întotdeauna și ale voastre. Puternice trebuie să fie aceste legături, pe care mirajul ademenitor al succeselor mondiale nu le-a putut rupe. După fiecare marș de triumf prin orașele mari ale apusului, vă rentoarceți iarăși și iarăși spre locurile copilăriei, unde o regină cu adâncă înțelegere puterea fermecătoare a muzicii, vă alintă primele visuri de artist.

Din toată activitatea D-Voastră, pe cât de multilateral pe atât de fecundă, se desprinde, pe lângă fumul de tămâie al închinătorului la altarul artei pure, străduința nestrămutată de-a ridica, în fața streinătății, prestigiul țării care v-a născut. Și faima numelui vostru peste țări și mări, e o dovadă că ați isbutit. Dorința de-a munci pentru ridicarea fraților de-a casă, de-a le inobilă sufletele prin arta purificatoare a muzicii, de-a-i înălța dela vulgaritatea patimilor omenești spre o mai ideală concepție a vremelnice sale petreceri terestre, a sfârșit prin a fi un crez al vieții voastre neostolte. Iar în vremurile de restriște ale neamului, în clipele grozave ale refugiului, când atât de ușor ați fi putut uita durerea undeva departe de sgomotul zăngănitului de arme, ați ținut să rămâneți între frații care suferau, căutând în întunericul ce le copleșea sufletele să le vrăjiți din sunetele lăutei fermecate o geană de lumină, precum altă dată, cu aceleași sunete dumnezeiești ați isbutit să picurați un strop de nădejde în sufletul unui mare artist al culorilor, fișuit în pat de-o boală ce nu iartă.

A urmat apoi epoca eroică a neamului, învierea lui la o nouă viață. Și atunci, într'un timp când atâți apostoli improvizai își precupeau meritele, căutând a scota cu un maxim de beneficiu pretioasă lor jertfă adusă întregirii neamului, D-Voastră, porneați în tăcerea sobră a unei proverbiale modestii, pe drumul celui mai curat apostolat. În acest drum, nu de cuceritor ci de adevărat martiriu, căci ați fost adeseori răsplătit cu cununa de spini a nepriceperii și a indiferențelor, ați trecut și pe la noi. Cine ar putea reda în cuvinte vraja magică pe care o exercita asupra sufletelor noastre măestra interpretare

a atâtor capodopere pătrunse de mult în patrimoniul sacru al umanității. Ca niște copii nepotincioși te urmăim în împărăția sfântă a artei, unde sufletul desătușat de patimi se contopește cu dumnezeirea, ne ați ridicat sus de tot, în sferele armoniilor cerești, ca astfel cu mintea noastră opacă să putem înțelege sbuciumările sufletești ale coloșilor gândirii muzicale omenesti, pe un Bach, Beethoven, și prin ei, să pătrundem resorturile tainice ale vieții.

Și am înțeles atunci mărturisirea de credință a poetului.

Tu artă sfântă'n câte clipe
[grele

În câte vijelii și sbuciumări
Al picuat-nădejdi vieții mele,
Al luminat truditelemi cărări.

Și cum pornea din harfa ta
[divină

Acordul lin ca un suspin
[ceresc

Și-mi învelia tot sufletu'n
[lumină.

Tu artă sfântă cum să-ți
[multumesc.

Ca să-ți mulțumim și noi pentru clipele de înălțare reculegere sufletească pe care ni le-ați dăruit cu prilejul a cestor pentru noi neuitate popasuri în mijlocul nostru. Acum când prevedeați divină v-a hărăzit, ca din seninele înălțimi ale maturității să măsurați cu ochiul minunata cale biruită, în acest drum de sublim apostolic, lăsați-ne să fim și noi stăpâniți de bucuria cucernică a muncii săvârșite, care vă umple inima și gândul în clipele de față.

Societățile culturale și filarmice care m'au încredințat să vă transmit omagiul lor, ce alt omagiu mai frumos v'ar putea aduce din acest prilej, decât asigurându-vă că sămânța de inobilare pe care ați picurat-o în sufletele noastre prin sunetele fermecătoare ale vioarei, nu s'a risipit în zadar, că mulți din cei care v'au ascultat, s'au simțit după fiecare audițiune muzicală mai buni, mai apropiați de hotărâle vecinice urmăriți desăvârșiri. D-zeu să vă dăruiască încă mulți ani de viață la fel de prodigioasă ca cea de până acum, spre a vă putea bucura aievea de roadele unei munci închinată neamului prin jertfa adusă pe altarul celei mai nobile arte.

Maestrul George Enescu cetăţean de onoare.

Cuvântarea Dlui Dr. Radu.

Scumpe maestrest!

Cetățenii municipiului care Vă găzduiește astăzi — sunt fericiți că li se dă prilejul de a putea sărbători pe cel mai mare geniu muzical ce l-a avut cândva neamul nostru. Arta Voastră desăvârșită și talentul vostru neasămuit a fermecat nu numai poporul care V-a născut ci a rupt încă de mulți ani zăgazul hotarelor etnice storcând pretutindeni cea mai profundă admirație. Cununi de laude și cuvinte de slavă a-ți cules din belșug scumpe maestrest oriunde în cursul unui jumătate de secol neprețuita comoară cu care dărnica Natură Te-a înzestrat ați arătat întreaga ei splendoare — Și precum în drumul vostru spre glorie — drum ce l-ați parcurs cu atâtă ușurință tot așa și acum când a-ți ajuns cele mai înalte culmi ale artei — de mulți răv-

nite dar de puțini aleși atinse — dragostea unui neam întreg Vă alintă, căci vraja vioarei magice care V-a stăpânit sufletul încă din cea mai fragedă copilărie nu a putut stinge niciodată flacăra dragostei de neam și a datoriei de cetățean. De acela iubileul de 50 ani pe care l-ați sărbătorit în anul acesta s'a transformat într-o sărbătoare a neamului românesc ale cărui dureri și sbuciume le-ați împărtășit în vremuri de grele încercări când prin farmecul artei Voastre s'au alinat multe suferințe și au încolțit și mai multe speranțe.

Comisiunea interimară a municipiului în asentimentul întregii populațiuni s'a ținut de o plăcută datorie de a participa și ea la această înălțătoare sărbătorire. Și pentru a da o vrednică exteriorizare sentimentelor sale de admirație față de artistul neîntrecut și de bine meritată considerațiune față de

P. S. Sa Episcopul Grigorie vorbește „ARADUL“-ui.

(Urmarea din pag. 1-a)

nic de a asculta cuvântul cel bun al Evangheliei și explicarea ei.

Ar fi de dorit ca și intelectualii să se grupeze în jurul Bisericii. Să nu se încreadă numai în cunoștințele intelectuale pe care și le-a căpătat fiecare. Ele uită de om și de sufletul lui. Numai prin religie se poate întoarce omul spre centrul ființei sale sufletești!

Cel vechi, fără de religie, se pleacă în fața forțelor fizice și o adorau. Noi cei de astăzi trebuie să ne plecăm în fața înălțimii morale arătate de Isus Christos.

Rezultate sufletești.

Ca o concluzie, am întrebat pe P. S. Sa episcopul Grigorie ce rezultate concrete a observat în urma acestei acțiuni misionare ortodoxe.

Prea S. Sa ne-a răspuns: Pentru a vedea aceasta se cere în primul rând perspectiva pe care nu o poate da decât vremea care singură arată rezultatele imponderabile ale acestei acțiuni de ordin spiritual.

Totuși se pot vedea și rezultate imediate. Iată spre exemplu, — un caz:

În vizitațiile mele canonice am fost și în comuna Vădători. În predica pe care am ținut-o aici, în biserică, am dezvoltat porunca a V-a Decalogului: Cinstește pe tatăl

tău și pe mama ta... deci despre datoria fiilor de a-și cinsti pe părinții lor. Am spus o pildă: Un om lucra o farfurie din lemn și fiul l-a întrebat ce face cu ea Tatăl său l-a răspuns: Să dau bunicului tău să mănânce din ea.

Atunci copilul l-a răspuns: Bine, tată! să o faci mai traică ca să ajungă și pentru tine când vei ajunge bătrân ca tatăl tău!

Această pildă a auzit-o și un calvin care era în biserică. El își alungase din casa părintească pe tatăl său, om bătrân. A rămas calvinul atât de emoționat încât a plecat dela biserică și și-a adus părintele iarăși în casa sa.

Ca încheiere P. S. Sa episcopul Grigorie a mulțumit „Aradului“ pentru că în paginile sale se adăpostește în permanență o rubrică pentru chestiuni religioase, cât și pentru publicațiile ce apar aici în legătură cu activitatea misionară ortodoxă. Mulțumesc, cu acest prilej, de asemenea autorităților și intelectualilor care îi acordă un concurs eficient în lupta pentru întărirea Bisericii noastre.

Acestea sunt interesantele declarații pe care ni le-a comunicat P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului și pe care le împărtășim cu toată plăcerea cetitorilor noștri.

ed. g.

Știți pentru ce?

Pentru ce ne ridicăm pălăria când salutăm? În vechime pălăria se ridica numai când se saluta o doamnă. Cavalerii își ridicau casca de pe cap când întâlneau o doamnă în semn că nu era nevoie de a se apăra în fața ei, și, poate, casca îi incomoda la sărutat.

Pentru ce culoarea roșie înfurie taurii? Se zice că roșul înfurie un taur, pentru că culoarea roșie este semnul sângelui pe care bovinele îl urăsc foarte mult. Oamenii de știință au dovedit deasemenea că roșul are un efect supra excitant asupra nervilor.

Pentru ce degetul mijlociu este mai lung? Omul preistoric folosea mâinile la mers. Lun-

cețeanul devotat a hotărât să Vă declare cetățean de onoare al acestui municipiu — (aplauze urale). Primiți Scumpe Maestre această manifestare a noastră ca un semn al nețărmuritei simpatii și aprecieri de care Vă bucurați din partea cetățenilor acestei urbe și totodată și ca o garanție a unei atriune legături sufletești pentru viitor.

Intreaga asistență ovaționează în picioare prin aplauze nesfârșite pe maestrul Enescu.

Publicul a fost foarte impresionat de gestul atât de frumos și delicat al conducerii Municipiului Arad, care a primit cu atâtă simpatie propunerea dlui Inginer Mateescu.

Pentru buna reușită a sărbătoririi pe lângă cei amintiți a lucrat foarte mult și dl. Ing. Șapira directorul fabricii „Astira“, care a găzduit pe George Enescu cu această ocaziune.

La sfârșitul concertului publicul a ovaționat mult pe sărbătorit, chemându-l de mai multe ori și nelăsându-l până a executat și o cântare națională.

gimea diferită a degetelor ajută la un mai bun echilibru al corpului și se putea fixa mai bine pe pământ.

Pentru ce scântează stelele? Se zice că pământul este înconjurat de un glob format din cristale de nitrogen. Scălpirea stelor este cauzată de trecerea razelor prin aceste cristale.

Pentru ce sunt „cavalerii de onoare“ la o nuntă? Cavalerii de onoare sunt niște rămășițe din timpurile vechi când mireasa era cucerită prin lupte de către mire. Spre a fi sigur de izbândă, mirele lua cu el câțiva prieteni devotați. Cavalerii de onoare de azi la nunți sunt reprezentanții acestor buni luptători de atunci.

Pentru ce în Anglia nu se fac cununii după ora 3 d. m.? Se obișnuia ca să se bea atât de mult la o nuntă în Anglia în cât până la oficierea cununii toți erau beți. Deaceia în 1753 s'a votat o lege prin care se spune că cununile trebuiesc oficiate înainte ca părțile interesate să fi devenit incapabile.

Popas cu chef.

*Fu drumul lung plecarăm dela muguri
Văzurăm flori, cereș, grâu... avere
Și iată-ne ajunși taman la struguri
Să-i tragem deci un chef, c'asa se cere...*

*Am ostenit puțin așa-i la drum
De mâine ncolo începem mai agale
Zău parc'am vrea mințindu-ne oricum
Să mai lungim puțin această vale...*

*Își redeschide coana Toamnă hanul
Zău poposim la ea ca în tot anul
Și să cântăm c'avem și grâu și struguri,*

*Dar, chef copii, să fie de pomină:
Că mulți din noi, vom fi poate rugină
Când iarăși vom avea să începem dela
[muguri...]*

P. Barbu

Tribunalul Arad Secția III
Comercială

Nr. C. P. 2277/1931. 4

Incheiere.

Tribunalul Dispune

Admite în principiu cererea concordat preventiv, făcută de ma Frați Burza proprietarii de la Cornel Burza din Arad B-dul Ferdinand Nr. 23 cu petiția înregistrată la Nr 2277/1931.

Delegă cu conducerea procesului concordatarea pe di judecator de sedință Dr Ioan Costa.

Ordonă convocarea creditorilor înaintea domnului judecător delegat pentru ziua de 26 Noiembrie 1931 ora 9 a. m. în localul Tribunalului Arad Et I camera 58, spre a lua în discuție și pronunța asupra cererii de concordat.

Fixează suma de 25000 lei cheltuieli de procedură, și pe debitoare a o depune în zilele dlui judecător delegat până la data de 4 Noiembrie 1931, sancțiunea de a fi considerat căzut deplin drept din cerere.

Numește provizoriu până la homologarea concordatului o comisie compusă din creditorii: dreny Ludovic ca proprietar al mei Carol Andreny și Fii d'Arad pe dl ing Cherrier Ioan Arad Calea Șaguna și dl Ion deon ca reprezentant al industriei de Fier S. A. din str. M. Cogălniceanu, fiind cinați conform legii cu gherea administrării fondului comerț cu verificarea activității pasivului și cu cercetarea activității firmei concordatate, pe referi la adunarea creditorilor.

Potrivit art 8 din lege se cepe în fondul statului o taxă de 1% în sumă de lei 2550616 calculată asupra sumei de lei 2550616 de care beneficiază deconține aceste taxe în totală de lei 59514 lei, săb sate în contul Statului la Administrația financiară din localitate recipisa ce se va anexa la suma pe care debitorul o pune în termen până la ad creditorilor, sub sancțiunea zută de art 7 lit. c

Pentru asigurarea plății speciale de 1 și 2% dispune area inscripției ipotecare imobilului cota parte mează proprietatea debitorilor concordator prevăzut în c fus comunei Arad sub Nr 79 3 539 a.

Grefa se va conforma cu lege îndeplinind formalitățile blicitate și afișare prevăzute în acest articol.

Dosarele și registrele de vor înainta dlui judecător pentru a proceda mai departe.

Dată și citită în camera siliu a Tribunalului Arad astăzi 27 Octombrie

Președinte Judecator (ss) Dr Ioan Costa Al Alecu

Grefier

Indescifrabil

No. G. 2892 | 1930.

Publicație de licitație

Se vor vinde prin licitație publică 2 cai roșii și o trăsă lux cuprinse în procesul No. de mai sus în favoarea de Păstrare Agricolă Arad dăna S. P. A. Arad pentru sarea capitalului de 13.15 acc. și prețuite în 27.5 Pentru efectuarea licitației termenul la 16. Noiembrie or 3 d. m. în comuna conacului. Mobilele se vor pentru banii gata eventual prețul de strigare.

Buteni, la 30 Octombrie

Dumitru

deleg. judecator

Luni 9 Noembrie

SE DESCHIDE

„GOLDHAUS”

mare magazin de tricotage

ARAD Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 11.

„Bachus” fost restaurantul Ritz,

Arad, str. S. Brancovici, pal. Földes
Ojina cu un pahar de bere 10 L. Abonament după listă 1300 lei lunar.
Sâmbătă și Duminică deschis până dimineața. În fiecare zi concertează muzica jigănească de primul ordin.

Rog sprijinul onoratului public: **PROPRIETARUL**

Roșele Kilometrilor, cauciucul de automobile „INDIA” exclusiv la „MOTORDELTA” SIB. KELLY, magazin special de accesorii, Str. Alexandri No. 1. Pentru fiecare cauciuc, garanță de FABRICĂ No. 383. 1-10.

Cele mai moderne Tocuri
rezervoare — 14 carate —
Lei 200

la librăria

» **CONCORDIA** «
Gh. MUNTEANU

Arad, str. Eminescu Nr. 10.

Mare depozit de cărți literare și didactice. Mare
asortiment de rechizite școlare și de birou.

Schimbul aurului pe cel mai
urcat preț al zilei

Zinner, ceasornicar
și bijutier,

Arad Str. Meșianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii
pe lângă o garanță de 2 ani.

Verighete de AUR, bijuterii și
diferite ceasornice, cu cele
mai **efține prețuri.**

Prânz 20 Lei

Cină 14 Lei

cu pâine după listă.

Acelaș, abonament săptămânal 200 lei
Cafea fină, lei 6. — Separeuri — Băutu-
rile s'au estinit. *Muzică jigănească*
concertează până dimineața la

Restaurantul „București”

Arad, Piața Avram Iancu 10.

Proprietar **TRAIAN CRISTEA.**

• **A n u n ț .**

Regia Autnomă Ptt. ține li-
citație publică la 14 Noembrie
1931, pentru concesionarea
transportului coletelor la do-
miciulul destinatarilor și ridica-
rea scrisorilor dela cutii în o-
rașul Arad, la Prefectura ju-
dețului Arad.

Condițiunile sunt prevăzute
în Monitorul oficial nr. 74/1923.
Lămuriri se pot cere oficiu-
lui postal central Arad.
Nr. 182.704/1931.

Prefectura Județului Arad
Serv. Tehn. al Drum. și Construcțiunilor.

No. 1336/1931.

3. Nov. 1931.

Publicațiune.

scoate în licitație adju-
darea lucrărilor prin bună in-
țoință și anume.

Dos. No. 1336/931, împle-
șirea șos. jud. *Șiria-Paulis*
ntre km. 10-32, cu 875
c. piatră spartă Cl. I, cu re-
stența 2000 (kg) cm. 2, 180
c. savura și 150 m. c. nisip,
valoare de Lei 300.000.

Dos. No. 30221/931, împle-
șirea șos. jud. *Șiria-Paulis*
ntre km. 15.623.-18623, cu 660
c. piatră spartă Cl. I, cu re-
stența 2000 (kg) cm. 2, 180
c. savura și 150 m. c. nisip,
valoare de Lei 300.000.

Adjudecarea lucrărilor se va
face în ziua de 16 Noembrie
1931, la orele 10 a. m. în lo-
calul Prefecturii jud. Arad, de-
cătă Comisia de Licitații.

Concurentul cu oferta avan-
tajoasă va depune o garanție
de 6 %, după suma devizului.

Proiecte și condițiunile de
adjudecare se pot vedea la
Serv. Tehn. jud. al Drum. și
Construcțiunilor, între orele de
serviciu.

Prefect:
Indescifrabil Șeful serv. tehnic:
Indescifrabil

**La Casa centrală
de
Tricotaj**

Juliette

Se găsesc cele mai bune și
cele mai **efține** articole ale
fabricii de Tricotaj
■ Arad Bul. Regina Maria ■

Blănurile cele mai **efține** se pot cumpăra și confecționa
la **Blănăria Teodor Fica**

unde se vând și căciuli engros și detalii. ARAD B. Reg. Ferdinand 31.

Primăria comunei Miniș.
No. 1062/931.

Concurs.

Noi, primăria comunei Miniș,
Publicăm concurs pentru înde-
plinirea postului de impiegat
I, devenit vacant prin decesul
fostului titular, cu salarul din
bugetul comunei Miniș de Lei:
3.761 lunar.

La acest post pot re-
flecta toți cei ce îndeplinesc
condițiunile prevăzute în art.
5—9 din regulamentul Legii
statutului funcționarilor publici.
La cerere se vor anexa: ac-
tul de naștere, actul de na-
ționalitate, certificatul dela pri-
măria comunei de domiciliu
că n'a suferit vre-o condam-
națiune infamantă și nu este
pus sub urmărire, certificat
medical, actul de studii și ac-
tul militar.

Cererile se vor înainta până
la data de 10 Decembrie 1931,
la notariatul cercual Miniș.

Miniș la 6 Noembrie 1931.

Președ. com. int. Notar:
Simion Popa *Indescifrabil*

Primăria comunei Radna.

Nr. 1376/1931.

Publicațiune

Primăria comunei Radna pu-
blică licitație pe ziua de 30
Noembrie 1931 ora 10 pentru
nisipirea drumurilor com. nale.
Suma din deviz lei 19.980.
Vadiu 5 %.

Licitația se va ținea cu oferte
închise în conf. cu Legea Con-
tabilității publice.

Radna la 4 Noembrie 1931.
Primăria.

INFORMAȚIUNI.

□ Vizita d-lui Ministru Ionescu Sisești la Arad, de atâtea ori amânată, — după cum suntem informați, — totuși va avea loc în decursul săptămânii acestei. D-sa va veni la Arad, însoțit de dl subsecretar de stat Victor Stanciu, și va sta în Arad 1—2 zile.

□ Expoziția pictorului C. Mișan se va deschide Miercuri, 11.1. c. în Palatul Cultural. Intrarea liberă.

□ Cursul de I. Franceză al D-lui profesor Bălan va continua anul acesta, începând dela 15 Nov. crt. sub conducerea d-lui profesor Odobescu, în aceleași condițiuni ca și în trecut.

Informațiuni, la cancelaria Școlii Superioare Comerciale de băieți din localitate.

□ În curând va apărea la Chișinău lucrarea P. S. S. episcopul Grigorie al Aradului. Glasul Pietrilor, îndrumări pentru ortodocșii activi.

La București va vedea deasemenea lumina tiparului tot de P. S. S. broșura Taina Pocăinții și Intelctualii.

Până în prezent P. S. S. episcopul Grigorie a tipărit 51 volume și broșuri de propagandă religioasă.

□ Expoziția Internațională de avicultură, organizată de Camera Agricolă a Jud. Arad, va avea loc dela 27—30 Nov. inclusiv.

□ Ședința Comisiei Interimare, se va ține, conform unui ordin a Ministerului de Interne, în fiecare săptămână, Marțea d. m.

□ Școala comercială sup. de băieți din Arad ține licitație la 24 Noiembrie 1931 orele 18 pentru tipărirea anuarului pe anii 1929/30 și 1930/31. Călețul de sarcini la școală. Garanție 500. lei.

□ Sinucidere? Eri la ora 8,30 servitoarea Stroian Cristina de 35 ani din comuna Ivin jud. Timiș a fost aflată de stăpâna sa D-na Neusidler din str. Nicu Filipescu Nr. 5 în stare de inconștiență fiind imediat transportată la spitalul județean unde a suferit după 2 ore. Până acum nu s'a putut afla dacă e vorba de sinucidere cu moarte naturală. Cazul se cercetează.

□ Conferința atașatului comercial francez, anunțată pentru Sâmbătă, orele 18 în Sala mare a Palatului Cultural nu s'a putut ține din pricina, că Primăria a pus la dispoziție un aparat de proiecțiuni hodorogit, și un mecanic nepreput.

Este mare rușine pentru orașul nostru, aceasta indolență, care îndreptățește cele mai drastice comentare. Atunci când Franța oficială ne face serviciul unei propagande, pe care ar trebui s'o facem noi singuri, pentru a ne arăta vrednici, și românii desrobiți de prietenia celui mare popor, am primit într'un mod atât de scandalos pe un atașat comercial.

Ce măsură înțelege Primăria să ia pentru repararea ofenselor aduse d-lui Malgrat, și Franței, pe care D-Sa o reprezenta?

□ Rănire. Tot eri servitorul Negru Gavril de 24 ani a fost transportat dela domiciliul gazdei sale din str. Rahovei 6 la spitalul județean fiind aflat în grajd în stare de inconștiență, având o rană pe față și frunte. Cazul se cercetează.

□ Din Grădiște. Soc. Ort. a Femeilor Române din Grădiște, a aranjat în ziua de 8 Nov. a. c. o conferință medicală, cu concursul D-lui Dr. V. Novanu, tratând despre *Sifilisul ca boală socială*. Conferința a fost urmată de proiecțiuni interesante. Viitoarea conferință va avea loc Duminică 15 Nov.

□ Chestiuni ilustrațiilor pornografice. În legătură cu arestarea individului Buta Ion din Craiova asupra căruia s'au găsit ilustrații pornografice s'a înalțat chestiuni și individul Kiss Spitz Ludovic de 38 ani domiciliat în Arad str. Moise Nicoară 10. Asupra lui s'au găsit deasemenea ilustrații pornografice și clișeele acestora. La cercetare a recunoscut că el a vândut și Buta ilustrațiile. Cazul se cercetează.

Sfințiri de biserici.

Duminică 8 Noembrie a. c. s'a sfințit de către P. S. S. episcopul Grigorie al Aradului biserica nouă din comuna Hodis. Despre această sfințire vom scrie mai pe lung în numărul viitor.

Se vor sfinți apoi următoarele biserici în ordine cronologică: la 14 Noembrie, biserica din Pecica; la 15 Noembrie, biserica din Radna; iar la 21 Noembrie, biserica din Văradia.

23 Noembrie a. c. P. S. S. episcopul Grigorie va pleca la București, spre a lua parte la lucrările Sf. Sinod. P. S. S. a fost însărcinat de acesta cu foarte însemnate lucrări care vor fi discutate în această sesiune a Sinodului.

Epave.

În ultimele zile orașul nostru a fost vizitat de două celebrități mondiale, din lumea filmului. Conrad Veidt și Harry Liedtke, au ținut să demonstreze admiratorilor arădani, că încă sunt demni de renumele pe care l-au avut. L-au avut, dar nu-l mai au. Aparăți sporadice, în câte un film de calitate dubioasă, e tot ce mai pot face aceste epave, în domeniul cinematografiei. Și atunci și-au adus aminte că prin lumea largă, încă mai au admiratori.

Oare n'ar fi bine să facem un mic turneu european, care să ne aducă refacere materială?

Zis și făcut. Țările mai apropiate de Germania băntuită de criză, au format pentru ei câmpul de operațiuni. Și au crezut că sălile vor fi arhipline, că se vor bate admiratorii pentru bilete cu un preț așa de ridicat. La urmă cei ce vor să se lipsească de reprezentare, își vor vinde biletul, cu preț întreg, împărțit chiar. Dar proverbul: socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din țarg, are o justă aplicare și aci.

Harry Liedtke și Conrad Veidt, au jucat în fața unor săli pe jumătate goale. Iluzii și speranțe spulberate. Peste tot, în veștul Țării noastre, rezultatul material e neînsemnat, față de așteptări. Adio, gramezi de bani, pe cari sperau să-l adune de pe aci. Dar admiratorii acestora... ah, ce oameni. O viață întreagă te piasează după o biată de iscălitură, și când le dai ocazia să te vadă în carne și oase, nici nu te lasă în seamă.

am.

Pentru școala regională.

Cum am procedat eu la cunoașterea unei regiuni

Pentru ca școala să poată sprijini opera de culturalizare, a satelor, învățătorul trebuie să uctioneze în mod constant, ceea ce presupune o temeinică înțelegere a vieții locale cu toate multiplele ei aspecte. În această ordine de idei se impune necesitatea cercetării monografice a localității.

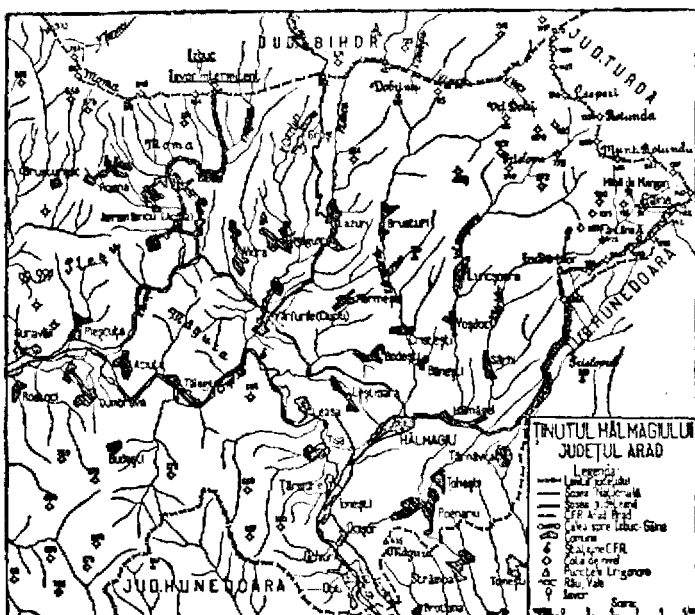
În măsură mai mult sau mai puțin desăvârșită, monografia comunei și o poate face fiecare învățător.

O atare lucrare am întreprins și eu și, ca să fiu de

interes mai general, am studiat un complex de 33 comune mici (total 20,164 suflete, locuind 4,205 case, pe o suprafață de 42,525 ha.) cari constituie unitatea geografică a Hălmagiului. Ca lucrare să poată fi de folos și în parte fiecărei localități, materialul statistic l-am prezentat în conspecte alcătuite pe comune.

Intrucât metoda de cercetare este originală a mea, expun colegilor spre consultare, schița monografiei.

Ținutul Hălmagiului



Prefață.

Ideia raționalizării agriculturii în regiunile muntoase și importanța conștiinței forestiere.

I Spre Hălmagiu (Arad—Hălmagiu).

II. Orașul Hălmagiu și istoricul ținutului

III. Considerațiuni geografice (Noțiunea de „ținut”, holariele și munții, căile de comunicație, apele și dispoziția comunelor, clima, relieful și bogățiile naturale, specificarea suprafețelor după felul culturii, proprietatea).

IV. Populația.

V. Mijloacele de trai.

a) Agricultură, b) Creșterea vitelor, c) Pomicultura, d) Patrimoniul forestier, e) Din darurile naturii nesilite (vânatul, pescuitul, fructele pădurii), f) Carierile de piatră, minereuri, g) Industria și comerțul, h) Munca salariată.

VI. Problemele economice—culturale.

a) Efectele despădurării munților, inundația din anul 1925, b) Expansiunea în câmpie, c) Evoluția ideii școlare, d) Spre o școală regională, e) Trebuie constituite grădiniștile școlare.

VII. Concluziuni.

VIII. Limbă, obiceiuri și credințe. a) Graiul hălmăgean, b) Târgul de fete depe muntele Gâina, c) Isvorul intermitent Isbuc, d) Credințe despre Muroi (viața pastorală).

IX Tabele statistice pe comune.

a) Evoluția populației dela 1834—1930, b) Cifrele cadastrului rectificat la 1895, transformate în ha., c) Inventarul zootehnic, începând dela 1846, d) Producția de cereale, e) Producția de fructe, f) Inventarul agricol, însemnări.

X Izvoare și opere consultate.

ANEXE:

a) Harta unei excursiuni în Munții Apuseni, b) Harta Ținutului Hălmagiului, c) Harta unei excursiuni la Isvorul intermitent Isbuc, d) Diagrama specificării terenurilor după felul culturii, e) Diagrama evoluției populației f), Diagrama evoluției ideii școlare, g) Fotografii originale, 200 diverse.

Atari lucrări, e bine să se înceapă cât mai curând, întrucât pentru consultarea însemnărilor mai vechi, se cere înțelegerea limbii germane, maghiare, a celei latine, cât și a alfabetului slavon, cari cunoștințe lipsesc nouilor generații de învățători.

În afara serviciilor ce-l aduc aceste monografii școlii regionale, ele contribuie și la cunoașterea generală a pământului și a tradițiilor țării.

Și, popoarele își merită existența lor de stat național, în măsura ce caută să-și cunoască pământul stăpânit de ele.

Tr. Mager.

Pilde grăitoare.

Spiritul vremii ne înstrelează de obiceiurile bune ale trecutului. Credincioși unor tradiții sănătoase, ofțerii noștri se mențin însă departe de frământările cari hărțuesc lumea civilă și profită de sărbătorile oficiale, pentru a climenta sentimentele alese dinastice și camaraderesti.

Ziua de ieri a fost un astfel de prilej binevenit S'au înregistrat două serbări. O masă intimă, camaraderască, la Comandamentul sub patronajul doamnei și domnului General Constantin Bălăcescu, comandantul trupelor din Arad, dată în semn de bunăvoință familiei noului șef de stat major: domnul Maior Dănescu Ion.

La regimentul de casă, sub patronajul și conducerea domnului Colonel C. Petrovicescu, comandant de brigadă și C. Constantinescu, comandant de regiment s'au organizat serbările tradiționale închinare infanteriei.

Ambele serbări au decurs într-o atmosferă de cald și bune sentimente, lipsite de convenționalul cuvântărilor lungi, fiind prilej minunat pentru cunoașterea reciprocă și strângerea legăturilor între familiile ofițerilor.

Însemnând aceste serbări, ca un fapt îmbucurător și plin de încredere pentru cititorii noștri: dincolo de intrigile și cancanurile, cari slăbesc societatea în general, armata își păstrează calmul și sentimentele bune.

Partidul plugarilor.

Zilele acestea s'a constituit un nou partid politic. Noua grupare politică se numește Partidul plugarilor din România Mare.

Comitetul de inițiativă este format din mai mulți proprietari agricoli, în frunte cu Dr. N. Bardescu și C. Vasile Bolnavu.

S'a lansat o chemare către plugari, viticultori și pomologi ca să se grupeze în jurul acestui partid, care își fixează ca punct principal în program apărarea intereselor agriculturii.

Cronica Sportivă.

Olimpia S. G. A. 1:1 (1:0) Arbitru Darasz

Olimpia a jucat cam interesant și S. G. A. punând toate forțele a reușit în a doua repriză să câștige un punct Olimpiei.

Matchul începe cu un atac dus de Olimpia, ce este imediat vanșat imediat de S. G. A. Bine multe situații critice pentru Olimpia se vede însă că norocul favorizat.

Scorul este deschis în al 44 de Doctan din pasul lui Bar.

În a doua repriză se vede că Olimpia începe să se revitalizeze. În al 18 m. Fritz obține o lovitură de 10 metri la Katz care dela 10 metri lează.

Au jucat bine din Olimpia fundații și Cuedan.

Gloria—Tricolor 6:1 (1:0) Arbitru: Matuz

Formațiile echipelor: Gloria—Drecin—Hustik, Albu, Faur Nedea, Igna, Aliman, Tisza, Ruja. Tricolor: Căpitan—Cibor Hönig—Ardelean, sek, Ristin, — Hönig II, Polasli, Pomacec și Borloda.

Jocul începe cu atacuri din partea Gloriei, dar nu poate obține pînă în al 22 când la un corner din partea Mărienut Albu deschide scorul. Alt rezultat nu se mai obține.

I. repr. A doua repriză dela început pecetluită. În al 10 m. din partea lui Igna, Tisa mărește scorul (2:0). În al 11 m. Lor de 11 m c/a Gloria, Poza plasează sigur. Restul punctelor sunt obținute de Gloria în al 13 prin Aliman (3:1), 23 m. Al (4:1), 32 m. Tisa (5:1) și 37 m. Igna din lovitură de 10 m.

CAA—Transilvania 5:3 (3:0)

CAA a învins numai cu ajutorul arbitrilor care a fost parțialitate revoltătoare de la cele peste 30 faulturi dictate de Transilvaniei ne dovedește aceasta Au marcat pentru CAA: Auer (1) Mondoc (4) pentru Transilvania Filimon și Masici.

Ameja—Unirea 1:0 (1:0)

Muncitorii au învins pe Ameja după mare luptă.

Oradia.

C. A. O. Înțelegerea com. Ferenczvaros 4:2 (2:1).

Timișoara.

Ungaria B. — Ripensia 3:3 (1:1)

U. D. R. — TMTE 1:0.

Chinezul — Ilsa 6:0 (2:0)

Tac — Rapid 3:1.

Banatul — Kadima 2:0.

Citiți și răspândiți ziarul „ARADUL”

Iar încrederea noastră în tuțiile ei rămâne o mângâiere sigură, streină oricăror tuții vremelnice.